

Om satsreguleringsprocenten for overførselsindkomster

Resumé:

Beregning af satsreguleringsprocenten, pttty, i ADAM gennemgås kort med henblik på, at der fremover benyttes en anden serie, pttty1.pttty1 er den sats, der siden 1991 er blevet fastsat af Finansministeriet og anvendt til regulering af de forskellige overførselsindkomster. I tilknytning hertil foreslås ligeledes en ændring af serien for reguleringsprocenten, pcrs, for progressionsgrænserne.

Filnavn: aji14999.msg

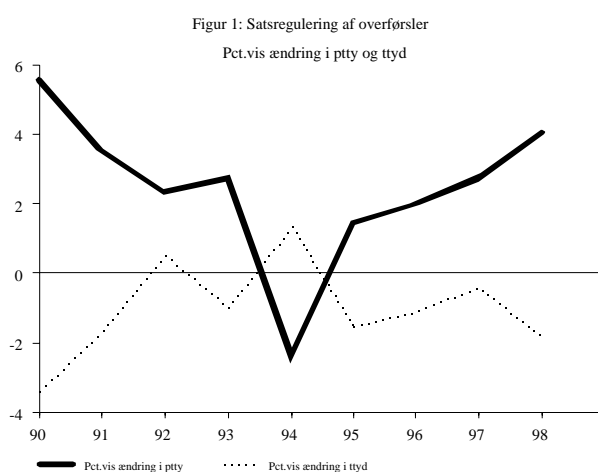
Nøgleord: Satsreguleringsprocenten, overførselsindkomster

Modelgruppepapirer er interne arbejdsrapporter. De konklusioner, der drages i papirerne, er ikke endelige og kan være ændret inden opstillingen af nye modelversioner. Det henstilles derfor, at der kun citeres fra modelgruppepapirerne efter aftale med Danmarks Statistik.

1 Indledning

I dette papir foreslås valg af ny serie for satsreguleringsprocenten, $ptty$, i ADAM fra og med 1991.

Problemet med den hidtidige serie er, at den beregnes ud fra en konstrueret relation og således ikke er konsistent med den officielt fastsatte sats. Anvendelsen af denne kunstigt beregnede sats medfører en noget ustabil udvikling i de deflaterede satser for overførselsindkomster, f.eks. $ttyd$ for dagpenge. Figur 1 viser den procentvise ændring pr. år i $ptty$ og $ttyd$ fra 1991, hvor de nye regler for reguleringen af overførselsindkomster trådte i kraft.

I afsnit 2 forklares baggrunden for den nuværende beregning af $ptty$. Herefter foreslås anvendelsen af den nye serie $ptty1$, og endelig foreslås en tilsvarende ændring af serien for reguleringsprocenten, $pcrs$, for progressionsgrænserne.

2 Satsreguleringsprocenten for overførsler

Efter vedtagelsen af lov nr. 385 af 13. juni 1990 er reguleringen af overførselsindkomster sket ud fra den såkaldte satsreguleringsprocent, der hvert år bekendtgøres af finansministeren. Satsreguleringsprocenten ($ptty$), der er bestemmende for reguleringen af de forskellige overførselsindkomster, fastsættes hvert år af Finansministeriet på baggrund af lønudviklingen for DA-arbejdere og -funktionærer. Lønudviklingen korrigeres dog for ændringer i både pensionsbidrag og arbejdsmarkedsbidrag, idet disse bidrag ikke betales af overførselsindkomster. Der afsættes, afhængigt af årslønstigningerne, en andel på højst 0.3 pct. til satsreguleringspuljen. Denne benyttes til finansiering

af forskellige former for initiativer for modtagere af overførselsindkomster, eksempelvis til forskning i arbejdsskader.

Lønstigningstakten for LO-arbejdere bestemmes i ADAM som

$$Rlisa = \frac{lih_{-2} \cdot Ha_{-2}}{lih_{-3} \cdot Ha_{-3}} - 1 \quad (1)$$

hvor $lih \cdot Ha$ er den aftalte årsløn for arbejdere i industri og håndværk. Satsreguleringsprocenten beregnes efterfølgende som

$$ptty = ptty_{-1} \cdot (1 + Rlisa) \cdot \left(\frac{1 - tsda}{1 - tsda_{-1}} \right) \quad (2)$$

hvor $tsda$ er satsen for arbejdsmarkedsbidrag. Relation (2) benyttes også til datakonstruktion, hvilket medfører visse problemer. Dels afviger satsen fra den administrativt fastsatte sats, og dels bliver den deflaterede sats for de forskellige overførselsindkomster, eksempelvis for dagpengene, dvs. $ttyd$, unødvendigt ustabil. Dette skyldes, at satserne for overførselsindkomster i ADAM, f.eks. arbejdsløshedsdagpenge, $ttyd$, typisk residualt beregnes ud fra

$$Tyd = 0.001 \cdot Ulfhk \cdot ttyd \cdot ptty \quad (3)$$

hvor $ptty$ indgår. I stedet for at anvende den konstruerede $ptty$, kunne vi således benytte den af Finansministeriet fastsatte satsreguleringsprocent, $ptty1$.

Det undersøges derfor, om det kan anbefales at anvende $ptty1$ fremover. Basisåret sættes til 1990, og herudfra kan der laves en kædning bagud i tid.

Tabel 1: Pct.vis årlig stigning

År	$ptty$	$ptty1$
1991	3.56	2.0
1992	2.34	2.0
1993	2.72	3.2
1994	-2.40	-2.0
1995	1.42	0.4
1996	1.96	2.4
1997	2.71	0.3
1998	4.07	2.4

Der er dog enkelte problemer ved at anvende den nye serie $ptty1$. I nogle år er der f.eks. foretaget justeringer af satsreguleringsprocenten efter, at den har været anvendt til regulering.

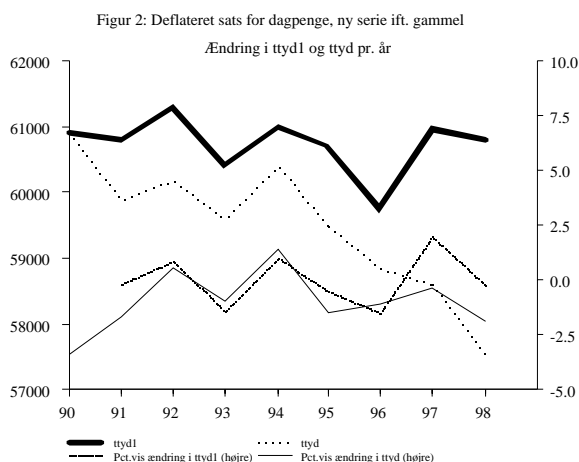
Med variabelen $ptty1$ som ny basisvariabel kan den relative ændring bestemmes ud fra følgende ligning

$$R(ptty1) = \left((1 + Rlisa) \cdot \left(\frac{1 - tsda}{1 - tsda_{-1}} \right) - bp \right) \quad (4)$$

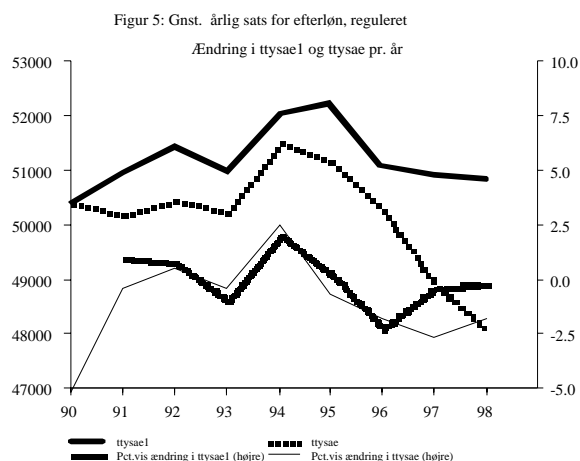
hvor bp er den sats, som hvert år - siden 1993 - afsættes til satsreguleringspuljen. Satsreguleringsprocenten, $ptty1$, er således reguleringsprocenten fratrukket overførslen til satsreguleringspuljen. Denne er hele perioden frem til år 2000 fastsat til en stigning på 0.3 procent pr. år og anvendes til at finansiere udgifterne til forskellige initiativer iværksat af Socialministeriet til fordel for blandt andet førtidspensionister, socialt udsatte grupper, ældre og handicappede.

Den deflaterede sats for eksempelvis dagpengene, $ttyd1$, kan efterfølgende bestemmes ud fra (3) ved at indsætte $ptty1$ i stedet for $ptty$, dvs.

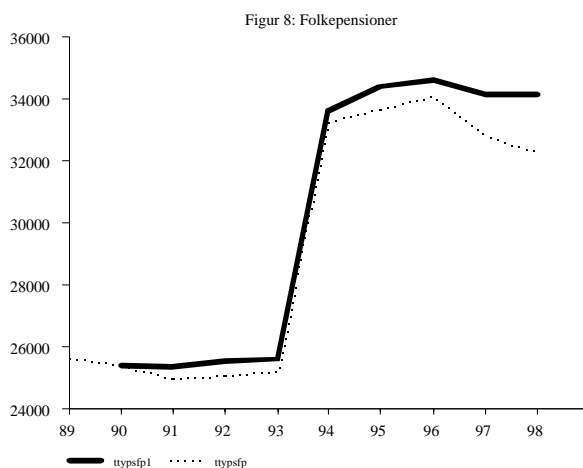
$$ttyd1 = Tyd / (0.001 \cdot Ulfhk \cdot ptty1) \quad (5)$$

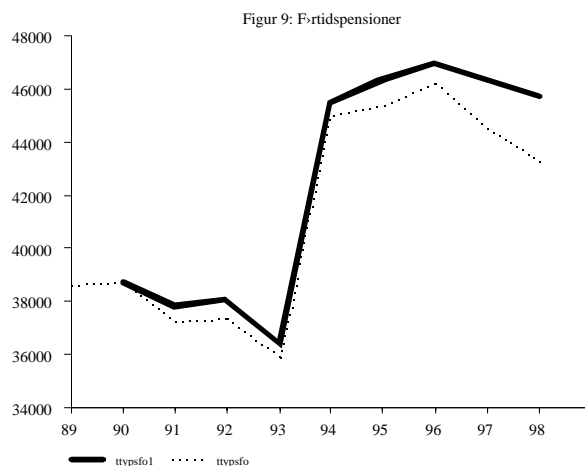

I figur 2 ses en sammenligning af $ttyd1$ og $ttyd$, der er beregnet ud fra henholdsvis $ptty1$ og $ptty$. Om end der ikke kan siges at være radikale forskelle i udviklingen af satserne, ses det dog, at $ttyd1$ udvikler sig noget mere jævnt især i den sidste del af perioden.

Da satserne for de forskellige overførselsindkomster, f.eks. den gennemsnitlige årlige sats for efterløn, *ttysae*, bestemmes ud fra satsreguleringsprocenten, vil anvendelsen af *ptty1* også påvirke udviklingen i disse. Figur 5 viser, at anvendelsen af *ptty1*, dvs. *ttysae1*, giver anledning til et noget mere jævnt forløb end *ptty*, dvs. *ttysae*. Dette gælder dog ikke for udviklingen i den gennemsnitlige årlige sats for syge- og barseldagpenge, *ttysas*, der ifølge figur 6, jf. bilag, ikke ændres væsentligt ved anvendelsen af *ptty1*.

For folkepensioner og førtidspensioner ses et forløb, der svarer noget til udviklingen for efterlønnen, dvs. anvendelsen af den nye *ptty1* medfører en mere jævn udvikling. Det voldsomme spring i 1994 skyldes generelle lovændringer.

Betragtes udviklingen i den deflaterede størrelse for resterende pensioner, *typrd*, og udviklingen i den deflaterede størrelse for resterende indkomstoverførsler, *tyrrd*, tegner der sig dog et noget andet billede. Af figur 3, jf. bilag, ses det således, at grafen for *typrd1* ligger lidt over, men generelt følger *typrd* nogenlunde, bortset fra de to sidste år hvor den procentvise stigning i *typrd1* er større. Figur 4, jf. bilag, viser et tilsvarende forløb for *tyrrd*.

3 Beløbsgrænser for reguleringstal

Hvert år fastsættes ligeledes en reguleringsprocent, *pcrs*, der bestemmer reguleringen af beløbsgrænserne for personfradrag og progressionsgrænserne. I ADAMs databank beregnes denne ud fra nogenlunde samme metode som *ptty*, dvs. der benyttes altså ikke den af Finansministeriet fastsatte reguleringsprocent, *pcrs1*.¹

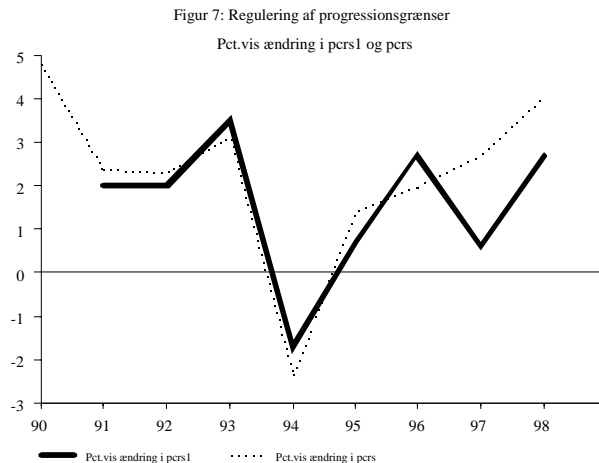
¹I formodellen MISKMASK bruges de officielle tal for reguleringsprocenten, dvs. *pcrs1*, imodsætning til i ADAMs databank.

Tabel 2: Pct.vis årlig stigning

År	<i>pcrs</i>	<i>pcrs1</i>
1991	2.38	2.0
1992	2.31	2.0
1993	3.13	3.5
1994	-2.40	-1.7
1995	1.42	0.7
1996	1.96	2.7
1997	2.71	0.6
1998	4.07	2.7

Problematikken svarer således til den for *ptty*, og det foreslås derfor, at vi i stedet for *pcrs* fremover anvender serien *pcrs1*. Satsreguleringsprocenten, *ptty1*, er reguleringsprocenten, *pcrs1*, fratrukket overførslen til satsreguleringspuljen, *bp*. For 1991 og 1992 er *pcrs1* identisk med *ptty1*, men fra og med 1993 er der hvert år blevet afsat de maksimale 0.3 procent af *pcrs1* til satsreguleringspuljen.

I figur 7 ses en sammenligning af *pcrs* og *pcrs1*. Selvom de to serier ikke er radikalt forskellige, må afvigelserne alligevel betragtes som væsentlige.

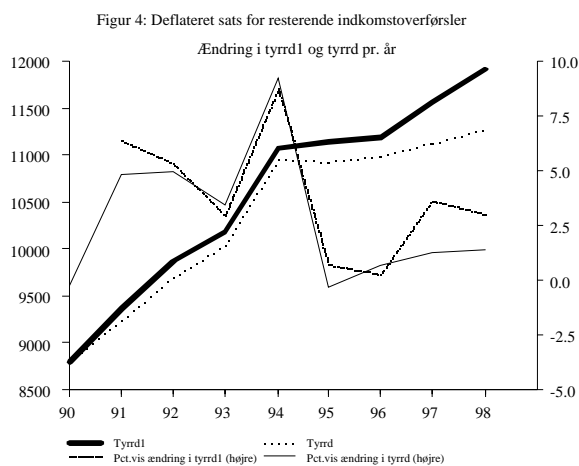
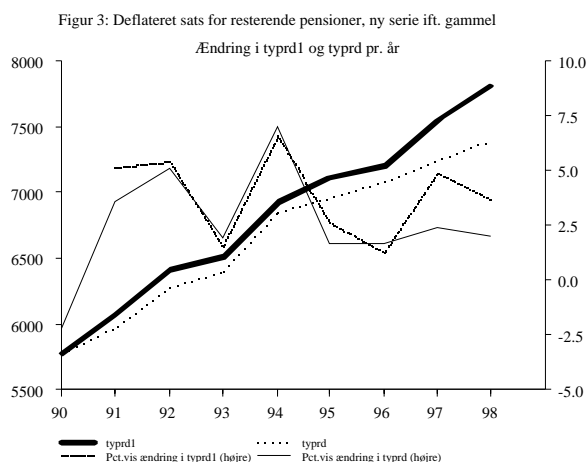
4 Konklusion

På baggrund af ovenstående foreslås det altså, at serien *ptty1* fremover anvendes i stedet for *ptty*. Dette forslag baseres på, at *ptty1* er konsistent med de faktiske reguleringer af overførselsindkomster, at *ptty1* giver en mere stabil udvikling i de deflaterede *tt*-satser, og at serien *ptty1* tillige kan bestemmes

for tiden før 1991. Anvendelsen af *pcrs1* er naturlig, såfremt *ptty1* skal benyttes fremover.

Endelig skal det bemærkes, at resultaterne af det igangværende pensionsprojekt måske kan bruges ved beregning af den relative ændring i satsreguleringsprocenten, idet fastsættelsen af satsreguleringen også påvirkes af udviklingen i pensionsbidraget.

5 Bilag

Figur 6: Gnst. årlig sats for syge- og barselsdagpenge

